

Mårten Olsson
Tillväxtchef
marten.olsson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Yttrande gällande remiss, Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan.

Sammanfattning

Riksdagen har gett regeringen i uppgift att lösa en digital samhällsbyggnadsprocess. I linje med detta har regeringen gett Boverket bemyndigande att skriva föreskrifter för översiktsplan. Syftet med föreskrifterna är att översiktsplanens information ska kunna utbytas digitalt och därmed komma ett steg närmare en obruten digital samhällsbyggnadsprocess där översiktsplaneinformation ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt.

En enhetlig och effektiv digital samhällsbyggnadsprocess är till nytta för medborgare, företag, kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra aktörer genom att exempelvis bidra till att förenkla informationsutbytet mellan aktörer i processen.

Som en del i arbetet har Boverket tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan. Föreskrifterna innehåller regler om hur informationen i en digital översiktsplan ska definieras och identifieras.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 maj 2024.

Remissen har lämnats till samhällsbyggnadsförvaltningen för internt yttrande. Samhällsbyggnadsförvaltningen har inga synpunkter på förslag till föreskrifter utan anser att föreskrifterna är bra. Initialt kan detta medföra visst merarbete men inga större insatser, och den kompetens som behövs finns redan inom förvaltningen.

Trelleborgs yttrande över förslag till föreskrifter är därför positiv och innehåller inga förslag till ändringar i förslaget. Fördelarna överväger.

Ytterligare information och förslag till yttrande i sin helhet finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, Yttrande gällande remiss, Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan, KS 2023/290, 2023-04-25
Samhällsbyggnadsförvaltningens internremissyttrande, 2023-04-21
Remissbrev Boverket, 2023-03-29
Remisshandling, Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan, mars 2023

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta föreliggande förslag till yttrande som sitt eget.

Beslutet skickas till

Boverket (via e-post till remiss@boverket.se, diarienummer 2787/2022 anges i ämnesraden)

Ärendet

Riksdagen har gett regeringen i uppgift att lösa en digital samhällsbyggnadsprocess. I linje med detta har regeringen gett Boverket bemyndigande att skriva föreskrifter för översiktsplan, vilket regleras genom 10 kap. 31 § plan- och byggförordningen (2011:338). Syftet med föreskrifterna är att översiktsplanens information ska kunna utbytas digitalt och därmed komma ett steg närmare en obruten digital samhällsbyggnadsprocess där översiktsplaneinformation ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Författningen ska ge möjligheter till en fortsatt digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen.

En enhetlig och effektiv digital samhällsbyggnadsprocess är till nytta för medborgare, företag, kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra aktörer genom att exempelvis bidra till att förenkla informationsutbytet mellan aktörer i processen.

Som en del i arbetet har Boverket tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan som preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen (2011:338). Föreskrifterna ska stötta kommuner i hur de ska uppfylla kraven. Föreskrifterna innehåller regler om hur informationen i en digital översiktsplan ska definieras och identifieras.

Många kommuner arbetar redan i dag med att ta fram digitala planer. För att nå den fulla potential som digitaliseringen möjliggör krävs dock ett regelverk som anger hur informationen ska definieras och identifieras för att den ska kunna överföras, behandlas och tillgängliggöras digitalt.

Arbetsmetodiken vid framtagandet av översiktsplanen kommer att förändras, vilket under införandefasen förväntas innebära en högre tidsåtgång. Förändringen förväntas ändå på sikt kunna ge tids- och kvalitetsvinster vid framtagandet av en översiktsplan, liksom vid tillämpningen av översiktsplanen.

Kommunernas kostnader kommer att variera beroende på hur de olika kommunerna idag producerar sina översiktsplaner. För de kommuner som idag inte arbetar digitalt kan kostnaderna bli högre. Ett digitalt arbetssätt kräver programvara, programlicenser, viss kompetenshöjning samt support för upprättande av databaser. Antingen kan kommunerna själva utveckla en programvara eller köpa in från en programvaruleverantör. Med en mer standardiserad information kan kommuner gå samman och ställa krav på programleverantörer som får incitament till att utveckla nya produkter.

Boverket har sedan 2020 tillhandahållit en databaslösning för ÖP-modellen till kommunerna och avser att även fortsättningsvis tillhandahålla motsvarande lösningar. Boverket kommer tillhandahålla en databasstruktur som följer kraven i föreskrifterna för att underlätta implementeringen i kommunerna.

Boverket ser ett antal konsekvenser för de företag som idag utvecklar programvara och databaser avsedda för att producera och hantera översiktsplaner. En av konsekvenserna är att dessa företag måste anpassa sina produkter efter föreskrifterna för att möta sina kunders behov. Samtidigt kan föreskrifterna leda till innovation och utveckling av nya produkter och tjänster.

Företag som är beroende av tillgång till planinformation kommer att få nytta i form av minskad tidsåtgång för att få tag i önskad information, mer tillförlitlig information, effektivare utbyte mellan organisationer och därmed bättre förutsägbarhet.

Mindre konsultföretag, som arbetar på uppdrag av kommunerna med att ta fram översiktsplaner eller underlag till planerna, kan komma att påverkas. Enhetliga regler skapar tydlighet och förbättrar förutsägbarheten i förhållande till hur det ser ut idag. Detta bör ge mindre företag mer likvärdiga villkor att konkurrera på marknaden.

Översiktsplaner berör många delar av statens och regionernas verksamhet. Ett enhetligt system för översiktsplaners information underlättar möjligheten att söka ut informationen och ger förutsättningar för att effektivt göra nationella och regionala sammanställningar. Efterfrågan på digitalt lägesbestämda statliga planeringsunderlag kommer troligen öka som en följd av föreskrifterna. För statliga myndigheter och regioner kan det krävas nya programvaror och ökad kompetens för att hantera detta.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 maj 2024.

Remissen har lämnats till samhällsbyggnadsförvaltningen för internt yttrande. Samhällsbyggnadsförvaltningen har inga synpunkter på förslag till föreskrifter utan anser att föreskrifterna är bra.

Vidare anser samhällsbyggnadsförvaltningen att de framöver (åtminstone i en övergångsperiod) kommer att behöva göra både en så kallad storymap (kartvektyg) och fortsätta med en pdf-handling. Detta har redan gjorts i en kortversion av den fördjupade översiktsplanen. Det kommer bli lite mer arbete än tidigare men inga större insatser. Den kompetens som behövs finns redan inom förvaltningen. Men fördelarna överstiger nackdelarna.

Förslag till yttrande

Trelleborgs kommun har tagit del av förslag till föreskrifter för översiktsplan som preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen (2011:338).

Kommunen ser ökad digitalisering inom hantering av översiktsplaner som positivt och delar därför syftet med föreskrifterna.

Kommunen har inga synpunkter att framföra utan ser positivt på föreslagna föreskrifter.